

ny

värld i bild

TIDSKRIFT FOR
MORALISK
UPPRUSTNING

NR **11** 1974

E

TIDSKRIFT FÖR
MORALISK UPPRUSTNING

Utkommer en gång i månaden

Utgives av IDÉ och KULTUR
Sveavägen 34, 6 tr
111 34 Stockholm
Tel 08/10 34 56

Nr 11 – 1974

I redaktionen
Finn Harald Wetterfors
Jan Franzon
Gunnar Wieselgren
Lennart Sjögren ansv utg

Nordiska medarbetare
Einar Engebretsen och
Eva Risse Hanssen Norge
Keld Jørgensen Danmark

PRENUMERATIONSPRIS
per kalenderår (12 nummer)

Sverige kr 30 -
Postgiro 70 61 90 - 6

Finland mk 25 -
Postgiro 11 20 95 Helsingfors

Lösnummerpris kr 2 50 mk 2

© NY VARLD I BILD

Tryck Br Tengs Oslo

Med detta nummer följer inbetalningskort för 1975 års prenumeration

30 - sv kr, 25 - fmk

Omslagsbilden

av tecknaren Einar Engebretsen, författare till artikeln «Oss hycklare emellan» ger bilden av människan inför dagens överutbud

Inflationen med atföljande ekonomiska kriser gar som en farsot över världen. De rika landerna kanner sitt valstånd hotat. För många av de fattiga landerna hotar en katastrof.

Ar det bara de ekonomiska krafternas blinda spel eller har vårt vardagliga levnadssätt världen över något med saken att göra? Är en del av sanningen att inflationen speglar vårt sätt att leva som enskilda och som folk? Londontidningen **The Times** publicerade en artikel som ställer väsentliga frågor och som Ny Varld i Bild därför vill återge här för svensk publik. Var situation är inte som den engelska, men inflationen börjar ändå påverka vår vardag och ge oss bekymmer lite till mans. Frågan är kan vi påverka inflationen?

Den norske tecknaren Einar Engebretsen tar itu med flera «oönskade foster» – Oss hycklare emellan.

Någon skämtade och sade «Moralisk upprustning kan verka som ett anti-inflationsprogram. Mycket arbete men inget betalt.» Sanningen är att det innebär en panyttfodelse av det engagemang och den offervilja som alltid kännetecknat våra folkrorelser, där budgeten varit liten men insatsen stor. Även om man därför inte kan få något begrepp om insatsen genom att läsa om «var pengarna kommer ifrån», så kan man kanske få en glimt av viljeinriktningen. Viljeinriktningen ställer oss svenskar, som trots allt kan vara tacksamma för vår valfardstrygga vardag, relation till andra folk. Vi har mycket att ge och mycket att lära.

Redaktören, Finn Harald Wetterfors, har under flera månader bott med Kenyas folk ute i byarna. Hans artikel i detta nummer visar hur helt annorlunda förhållandena är, men hur det ändå finns paralleller.

Ar inflationen oundviklig?

Vilka ar dess djupare orsaker?

Varfor har vi en sådan klockartro på att politiker och ekonomer kan bota den?

Sådana frågor diskuterar Christopher Derrick i en artikel i Times, London Eftersom den sorts åsikter som han for till torgs ar tabubelagda i vida kretsar har i Sverige, tror vi att de kan intressera också svenska lasare Vi återger storre delen av hans artikel

Ingen gar till jarnhandlaren nar han skall kopa en limpa, ingen rådfrågar en skatteexpert nar han har tandvark Men manga som ar bekymrade over inflationen går till politikerna for att finna ett botemedel

Min uppfattning ar att inflationen inte ar politikernas speciella problem, och att botemedlet (om ett sådant finns) har mycket litet att gora med nya lagar och politiska beslut

«levnadsstandard» som vi, lik-som av Guds nåde, ar berättigade till Varfor *skulle* jag inte ha filestek till middag varenda dag? Varfor *skulle* jag inte ha jet-semester på Mallorca varje år? Varfor *skulle* jag arbeta lange och hårt i ett tråkigt jobb for en lag lon?

Tyvarr finns det inte nagra sadana dar «skulle» eller «skulle inte» Aritmetiska fakta kan man inte andra på Varlden kan

ganska bekvamt, man forvantar sig att ens barn skall leva ett mycket bekvamt och sorglost liv, att de skall konsumera i stor skala utan att anstranga sig alltför mycket Man tar for givet att detta ar historiens naturliga gang mot allt storre framsteg Om nagonting annat hander, så misstanker man gärna att det foreligger en komplot — kanske en otack komplot från hoger eller en otack facklig komplot Om man tror det, sa har man oftast fel Av orsaker som hanger samman med energin och mycket annat, visar sig vårt nuvarande valstånd bara vara en kort episod under vilken vi lever over vara tillgångar något sådant kunde aldrig bli det permanenta eko-

Inflationen och vi

Inflationen har reella och skrammande symptom och konsekvenser både på politisk och ekonomisk niva Men i grunden ar den ett religiöst och moraliskt problem, botemedlet (om det existerar) ar att finna i den sorts apotek som skots av praster, predikanter och moralforkunnare I basta fall kan politiker och parlament lindra skadeverkningarna De kan inte gå till roten av problemet

Vad ar inflation, nar allt kommer omkring? Det ar en nationalekonomisk term for overkonsumtion, att man lever over sina tillgångar, att man har storre utgifter an inkomster Sådant har blivit en vana nastan overallt i de «utvecklade» landerna, vårt land mer an i de flesta Sanningen ar att vi lever uppe i det blå, vi har en orealistisk fantasibild av den

helt enkelt inte forse oss med alla dessa filestekar, och reserverna av jet-bransle haller på att ta slut Inte på någon punkt ar det frågan om några moraliska rättigheter Alla kommer till varlden nakna och hungriga tills nagon avhjalper dessa brister — något som vanligen ar svårt och arbetskravande

Den dominerande myten i vårt samhalle ligger i konflikt med dessa motbudande fakta Jag menar den icke-biologiska utvecklingsmyten, framstegsmyten, iden att forandring ar detsamma som forbattring och att tiden i och for sig ar en valvillig kraft I sin populära och nationalekonomiska version blir detta till «de stegrade forvanningarnas revolution» ens farfar var fattig, ens far hade det litet battre, sjalv lever man

nomiska monstret

Om vi bortser från dessa realiteter och lever som en maniska som arvt 1000 pund och sedan gor av med 100 pund om dagen, da har vi byggt in ett antal dodssynder i vår samhallsstruktur hogmod, avund, girighet, glupskhet och lattja Resultatet ar vad vi kallar inflation, och for att hjalpa detta handelseforlopp på traven, har vi passat på att glomma två gamla sunda principer — principen att det ar en skam, ett moraliskt misslyckande, att leva på skuld, och principen (som lange forfaktats av alla kristna moralforkunnare) att ocker ar synd

I den utstrackning som de ovannamnda båda principerna återfår sin makt och vi ångrar dessa fem dodssynder, kommer

inflationsproblemet helt enkelt att upphöra att existera. Men hur pass sannolikt är det att något sådant skulle inträffa? Politikerna kommer inte att hjälpa till, de vill bli återvalda, och man kan vara saker på att de också i fortsättningen kommer att tala som om det verkligt betydelsefulla vore att göra vårt folk annu fetare.

Det enda som kan rädda landet är en de minskade förväntningarnas revolution. Ingen rostvarvare har råd med att vara arlig om detta faktum. Men inte heller har de olika intressena i industrin råd att vara arliga om det aktieägarna, företagsledarna, arbetarna — alla är avhängiga av att vi håller fast vid en konsumtionsnivå som omöjligen kan bibehållas. Dessa fem döds syndar är deras dagliga bröd, och de underblåses av varje annonskampanj, varje krav från fackförningarna.

Vad som återstår är kyrkorna, och de borde i den här frågan vara på sin mammas gata. Inflationen är en teologisk fråga (eftersom den icke-biologiska utvecklingsmyten är en okristen villfarelse) och också en moralisk fråga (eftersom de fem synderna är döds syndar). Kan prästerna, Kristi tjänare, hjälpa oss, med ledarskap, med sund lara och moralisk formaning?

Om de inte kan det, eller inte vill bli besvarade med den saken, då står det verkligen illa till med oss. Medicinen mot inflationen borde man söka efter i den sorts apotek som de skoter. Men kommer apoteket att vara effektivt bemannat?

Kom tillbaka, Franciskus vi behöver dig! ■

Oss hycklare emellan

Dagens tidning Sida upp och sida ner med abort, inflation och förening. Hur stoppa inflationen, stoppa föreningen, stoppa «det oönskade barnet»? Hur ta vad man vill utan att skorda vad ingen önskar?

Inflation är ett «önskat barn». Folk koper vad de inte behöver för att göra intryck på grannar som de inte gillar. Fler vill ha mer och mer. Vi kallar det valstånd.

Ett annat «önskat foster» är föreningen i naturen. Människan våldtar resurserna och avkomman är förstört vatten, dålig luft och döda fåglar. Inflation är ekonomernas ord för överförbrukning. Överförbrukning doper vi om till valstånd och tillväxt. Överförbrukning av resurser är framåtskridande. Överförbrukning av sex kallar vi frigörelse. Oss hycklare emellan.

Problemkomplexet kring inflation, förening och abort är symptom, en frukt av begär, frosseri och överförbrukning över hela linjen.

I *Aftenposten* skriver Frødis Sandvig «Om graviditet är ett resultat av brist på preventivupplysning vem bar då ansvaret? Skall samhället, som har undertryckt detta behov av upplysning, ha rätt att förbjuda abort?» De flesta önskade

graviditeter idag är ett resultat av överförbrukning. Man kan inte skjuta skulden på samhället, lika lite som man kan grala på regeringen när man har föratit sig. Individerna tvättar ansvaret av sina händer och häller ut tvättvattnet i samhället. När det börjar lukta illa där, är det dit vi riktar pek-fingret.

Ingen ska fordoma ett moraliskt felsteg. Men ingen bör rationalisera sina nederlag i larosatser — och forkunna dem som frälsning. En cynisk och defatistisk medelalders generation, även i kyrka och skola, försöker påtvinga de unga sina syndar. Pyntade och pudrade i framstegsvanlig terminologi. Men det luktar lik, inte liv.

Abort, piller, spiraler och kondomer får ersätta den fullständiga bristen på formåga och vilja att ge den kommande generationen ett dynamiskt, fullt tillfredsställande livsinnehåll. En malsättning som griper djupt nog för att engagera hela människan. Stor nog att förändra samhället. Fascinerande nog att tillfredsställa den djupaste längtan.

En del är bekymrade över den psykiska balansen hos dem som inte går till sängs med varandra. Jag är bekymrad över dem som inte kan ge eller finna omhet, omsorg och van-

skap utan att ieka far och mor under samma tacke

«Avhallsamhet är val för det mesta uttryck för rädslan att bli gravid. Men har rädsla någon ting med moral att göra?» skriver Frøydís Sandvíg i sin artikel Renhet (ett tabu-ord) är inte detsamma som en defensiv avhallsamhet. Det betyder inte att gå baklänges in i himmelen med ögonen fastklitrade vid allt det man gärna vill men inte vågar på grund av konsekvenserna. Renhet är inte en stressad och heroisk kamp mot orenhet som stärker egenrättfärdigheten och försvagar livsgladjen. Både den förflackade, sjallosa fria sexualiteten och

det krampaktiga anti-sex har föga att göra med den osjälviska renhetens livgivande kraft. Renhet är en helhjärtad och osjälvisk lidelse som framalskar det bästa i medmänniskorna. Den är kreativ — hela människans är med. Den står i relation till mänsklighetens behov och möjligheter. Den stimulerar och utvecklar begåvning, intellekt och kansloviv. Den skapar självständiga och oberoende människor.

«Fri kärlek» är ofta en tackmantel för män som vill använda kvinnor som slasktratt för sina egna missräknade kanslor och lidelser. Kvinnan, uthungrad på verklig omsorg och ge-

enskap, klanger sig fast vid detta vissna surrogat. Inom och utom aktenskapet.

Många tonåringar dras in i samlag av fruktan för att inte bli accepterade av gänget. De vuxna upprättar statistik över deras sexuella vanor och drar slutsatsen att oratt multiplicerat med tusen blir rätt.

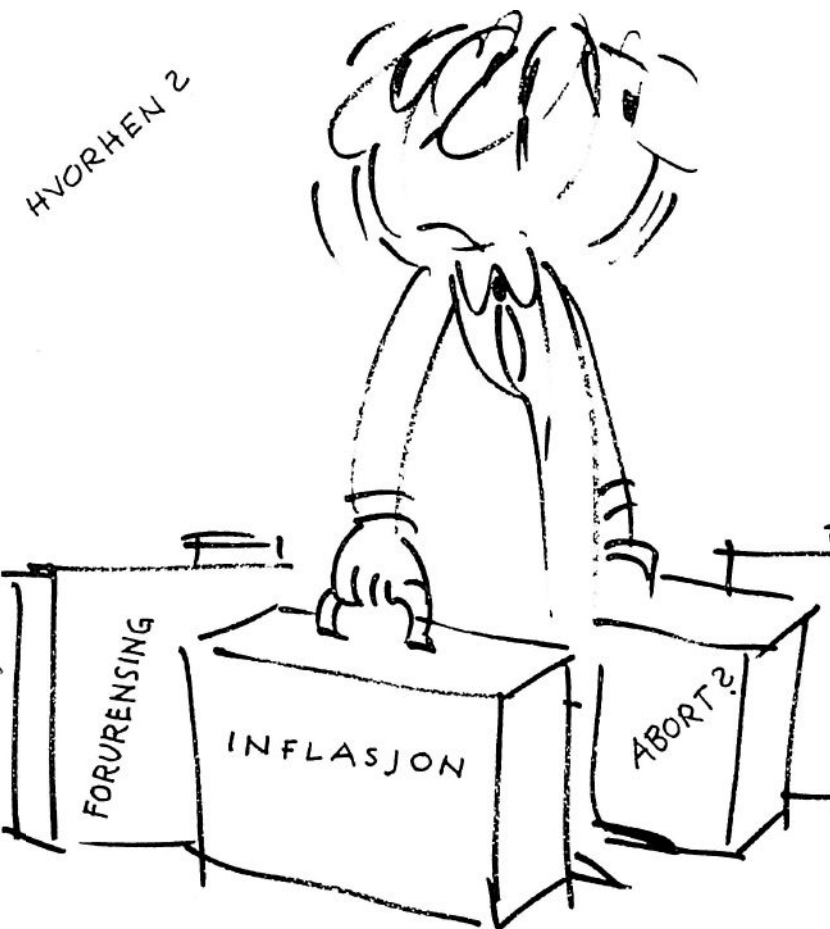
Vad får tonåringar lara sig i skolan om att använda hjarta, hjärna och vilja i ett skapande förhållande till varandra? Hur många färgplanscher och ljusbilder tas i anspråk för att lara dem verkligt oberoende?

Bruket av hjarta, hjärna och vilja i mänskliga relationer undervisar ingen i. Men bruket av konsorgan — där engageras riksdag, skolmyndigheter och hälsomyndigheter, där mobiliseras gynekologer, psykologer och teologer, prälater, byråkrater och advokater. Det måste vara ett fel någonstans.

En ledare i *Aftenposten* börjar med följande mening: «När man diskuterar abortfrågan kan man lätt göra det missstaget att man tar till utgångspunkt ett idealsamhälle som inte existerar.» Och längre fram står det: «Man måste ta till utgångspunkt det samhälle vi lever i, med dess skropliga människor.»

Enligt min mening är det en halv sanning. Ett folk som inte tar sin utgångspunkt i en ideell målsättning, en vision, kommer snart att låta sin cynism forma och färga framtiden. Vår synd, vårt urskuldande och vår defaitism kommer att accelerera oss in i nya «verklighetsmonster» som vi på nytt måste ta vår utgångspunkt i. Den relativa normens rutschbana till okända djup.

Einar Engebretsen

Varifrån pengarna — och vart går de?

Var kommer pengarna ifrån? Det är en fråga som många ställer när Moralisk upprustning diskuteras. Hur går det ihop i vårt allt karvare inflationsläge, frågar andra.

Moralisk upprustning finansieras genom en mängd gåvor givna av personlig övertygelse.

För att handha alla gåvor som ges i Sverige och se till att de används enligt givarnas önskemål bildades 1951 Stiftelsen för Moralisk upprustning (MRA). Dess räkenskaper granskas årligen av auktoriserade revisorer. En av dem är ansvarig inför Näringslivets Granskningsnämnd. Stiftelsen är erkänd som allmännyttig och därför befriad från gåvoskatt och har de allmännyttiga stiftelsernas förmånställning när det gäller arvskatt.

Ett studium av «var pengarna kommer ifrån» är ett fascinerande ämne när det gäller den praktiska tillämpningen av dr Frank Buchmans livsprincip för ekonomiskt liv. «Det finns tillräckligt i världen för vars och ens behov men inte för vars och ens begär. Om alla har tillräcklig omsorg och om alla delar med sig tillräckligt, kommer då inte alla att få tillräckligt?» Otoliga människor som vågat följa den livsprincipen har fått erfara att den fungerar, inte bara individuellt utan i större skala.

Genom massmedia får man en skakande bild av noden och

problemen i Indien. Sällan hör man om hur just i sådana länder människor funnit en väg genom svårigheterna. I uppgiften att bana väg för de verkliga lösningarna i ett stort och problemfyllt land som Indien har även svenskar engagerat sig. 35 svenskar har under de senaste sju åren vid olika tidpunkter tagit del i Moralisk upprustnings insats i Indien. I Papua-Nya Guinea, Australien, Nya Zeeland, Laos, Malaysia, Singapore, Vietnam, Sri Lanka och olika delar av Afrika har svenskar liksom varit på plats med Moralisk upprustning i vitala och svåra situationer. Alla dessa personer arbetar utan lön och har tagit ansvar för sina egna kostnader för resa och uppehåll.

Panchgani, Asien

Genom stiftelsen har under de sju senaste åren 857 000 kr gått till olika uppgifter i Asien. Många har gett bidrag till ett nytt konferens- och träningscentrum för Asien i Panchgani, i västra delen av Indien. Härifrån har aktionsgrupper utgått till olika brannpunkter i Asien.

Vid olika tidpunkter har vi kunnat återge i Ny Värld i Bild en del av de konsekvenser som arbetet för fred och försoning mellan folkgrupper och enskilda fått.

Caux, Schweiz

Ett annat världscentrum är

Caux i Schweiz. Årligen reser flera hundra nordbor dit för att mota en värld som ligger utanför vår dagliga tillvaro. Man lär känna människor från alla kontinenter med deras olika nödsituationer men också stora möjligheter. Man går in i en uppgift som betyder förvandling, försoning och utveckling på alla plan. Många svenskar har förstärkt betydelsen av det arbete som på frivillig basis utgår härifrån och har generöst bidragit med pengar eller egen arbetsinsats.

Till Caux har under de senaste 7 åren från Sverige gått 426 000 kr för löpande utgifter och reparationer. Detta belopp är utöver det som deltagare i konferenserna bidragit med för sitt uppehåll.

Westminsterteatern i London utvidgades för några år sedan till ett kulturcentrum. Många svenska kulturarbetare har intresserat sig för dess vidare användning. De skådespel och filmer som redan framställts och distribuerats i många länder har varit en av inspirationskällorna som gjort att sammanlagt 120 000 kr i gåvor överförts till Westminster Arts Centre från Sverige under åren 1967—1974.

Av de 2,6 miljoner kronor som under de senaste 7 åren inlutits som gåvor till Stiftelsen har 57,4% gått till uppgifter utanför vårt lands gränser. Därmed har inga penninggavor mottagits från utlandet.

Alnas, Sverige

1953 togs initiativet till att inköpa Villa Alnas på Djurgården i Stockholm som ett hem och ett centrum för Moralisk upprustning. De insamlade medlen kom från alla delar av Sverige. Till inredningen bidrog människor med de finaste saker de arvt

Många har under åren fortsatt att ge till byggnadernas underhåll och annu fler har deltagit med frivillig arbetsinsats. Redan under de första veckorna sedan Alnas dorrar öppnats fick man ta emot fackliga delegater från 34 länder som kongressade i Stockholm. Allt ifrån början har Alnas ständigt varit motesplats för människor av de mest skilda slag i vart eget land och utifrån. Genom konferenser, föredrag, skådespel och sammankomster av olika slag relateras Moralisk upprustnings budskap till dagens situation. Ungdomar, lärare, politiker, lantbrukare, fackliga representanter och industriman — det kan gälla alla yrkeskategorier, åldrar och politiska övertygelser.

Gud leder

En sanning som Frank Buchman praktiserade och många praktiskt provat var att «*dar Gud leder dar forser Han*». Gang på gång kommer gåvor ovanat från människor som ej vetat om de ekonomiska behov som forelegat. Men de har fått tanken att sanda ett belopp som manga gånger på oret stamt med behovet. Den urgamla erfarenheten av att leva på «tro och bon» ar en daglig realitet för valdigt manga av de människor som engagerat sig helt och för Moralisk upprustnings världskamp i stort

Gåvor

Gåvorna kan darför ofta vara av tillfallig art, men även regelbundna, månatliga bidrag. Det ar de mangas arbetsinsatser och det stora antalet relativt små bidrag som far det hela att fungera. Ibland tanker människor på Stiftelsen för Moralisk upprustning i sina testamenten, eller de kanske uttrycker en onskan om att vänner och släktingar i stallet för blommor skall ge en gåva till Moralisk upprustning. Lyktorerna på Alnas grindstolpar, flaggstången nere vid stranden,

eller olika konstverk som forskonar interiören ar exempel på sådana minnesgåvor.

Det ar inte alltid gåvornas storlek utan regelbundenheten som betyder mycket. På det området kan idag faktiskt alla vara med om en insats. Så ar t ex 22% av de månatliga gåvorna på 5 - till 25 - kr, 55% ar gåvor över 25 - till 100 - kr, 22% ar på 125 - till 300 - kr och 1% 300—400 - kr.

Stiftelsen för Moralisk upprustning har postgirokonto 900 664-4

Gunnar Wieselgren

Det ar darför vi satsar

— Jag vet vad det innebar att vara rädd för sina barn och för vad de tankar om hur jag använder de pengar jag disponerar. Jag vet också vilken frigörelse det var när jag blev fri från den fruktan.

Det ar inte de pengar vi lämnar efter oss som hjälper våra barn utan de pengar vi nu investerar för en ny värld för nästa generation.

Darför har jag två gånger givit bort arv som jag fått och de pengar jag nu har står till Guds onskrankta förfogande. Det ar också i det perspektivet jag gjort upp mitt testamente. Jag fann skatten i åkern som Jesus talar om.

Det har varit min största glädje att få ge och att få se hur man därigenom kan vara med om att förverkliga Guds plan i olika delar av världen.

Husmor

— Jag har ibland jobbat på kontoret där rakenskaperna skots för Moralisk upprustning. Vi skickar också ut böcker. Jag har förstått hur viktigt det ar att folk ger regelbundet och jag har beslutat mig för att ge 10 kr i månaden.

Gymnasist.

— Jag har förpliktat mig till att varje månad sanda en bestämd summa till Stiftelsen för Moralisk upprustning.

darför att dess mål ar att ge människor tro på Gud och en livsstil präglad av denna tro.

darför att Moralisk upprustning hjälper den enskilde liksom folken att leva i ljuset av Kristi absoluta normer: arlighet, renhet, osjälviskhet och kärlek.

darför att Moralisk upprustning innebar att beslutsamt ta itu med de moraliska orsakerna till de olosta problemen både inom landet och mellan länderna.

darför att härigenom en ny generation målmedvetet skolas till ansvar för vårt land och vår värld av i morgon.

darför att det bares av människor som satsar sin tid, sin kraft, sin erfarenhet och sina materiella resurser utan personlig vinning.

Regelbunden givare

På en gård i Kenya

Vi sitter på hobalarna i ladan några mil norr om ekvatorn. De milda vindarna från Mount Elgon, den 4 700 m hoga slocknade vulkanen på gransen mot Uganda, silar genom de sack-behangda honsnatsväggarna. Den lilla gruppen av man ar tyst. Men det ar spanning i tystnaden. Peter Loch, agaren av Musikulu farm, har just bitt Gosima Wafula om forlåtelse for sin kritik och misstro mot honom den sista tiden. Gosima ar inte sarskilt snabb i sitt arbete och det ger dåliga resultat.

Nar tystnaden bryts ar det Gosima som talar. Han berättar om en handelse många år tillbaka i tiden, ett missförstånd mellan Peter Loch och Gosimas far, som arbetade på gården nar Gosima föddes. Det ar första gangen han for det på tal. Det har legat i botten också på hans inställning till jobbet. Han ber om forlåtelse for sin del av missmån. De båda mannen skakar hand.

Samtalet har skett på kiswahili (det språk som president Kenyatta for ett par månader sen gjorde till landets officiella). Vanligtvis talar dock mannen på gården bukusu. Denna del av västra Kenya ar sedan gammalt bukususammens hemvist, och de flesta på Musikulu tillhör den. Det finns 30 fast anställda på gården. Men med deras familjer bor har over 300. Så ar det på alla gårdar i dagens befolkningsexploderande Kenya. (Halften av befolkningen ar under 15 år och 1/5 under 5 år.)

Musikulu ar en av de få gårdarna i de tidigare sk «vita hoglanderna», som annu brukas av en «europé». For tio år sen bodde närmare 600 europeiska farmare har, bland dem manga skandinaver. Idag har antalet krympt till ett 30-tal. Under de tio första åren av Kenyas självständighet har mer än 1/2 miljon hektar kopt upp av staten från de vita agarna och överförs på afrikanska händer. Det ar ett jatteprojekt, och det ar annu inte slutfört. «Afrikatiseringen» av jorden fortsätter med stegrad intensitet. Kenyattas appell «Åter till jorden» har inte bara varit en folkledares samlingsignal utan en ekonomisk nödvändighet i ett land med mycket små industriella möjligheter.

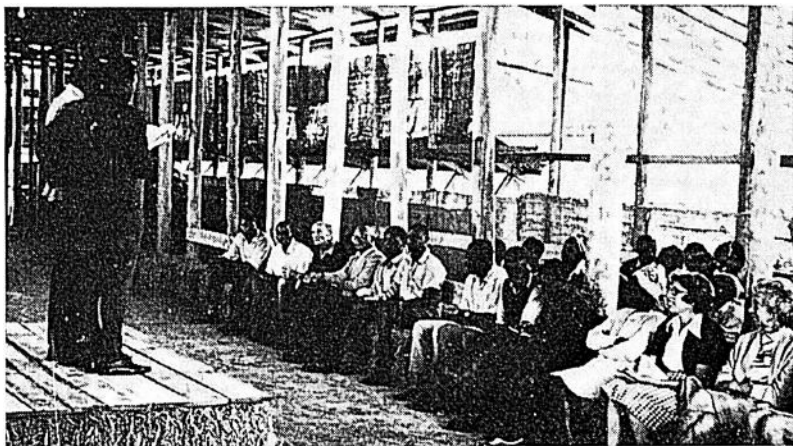
Peter Loch ar en ljushårig skotte med markerade ansiktsdrag. Han kom hit for 20 år sen Musikulu farm (ett namn som på bukususpraket betyder

«farmen på berget») omfattar 685 tunnland. Har odlas framför allt majs och solrosor, och kreatursbesättningen uppgår till 200 guernsey mjölkkor.

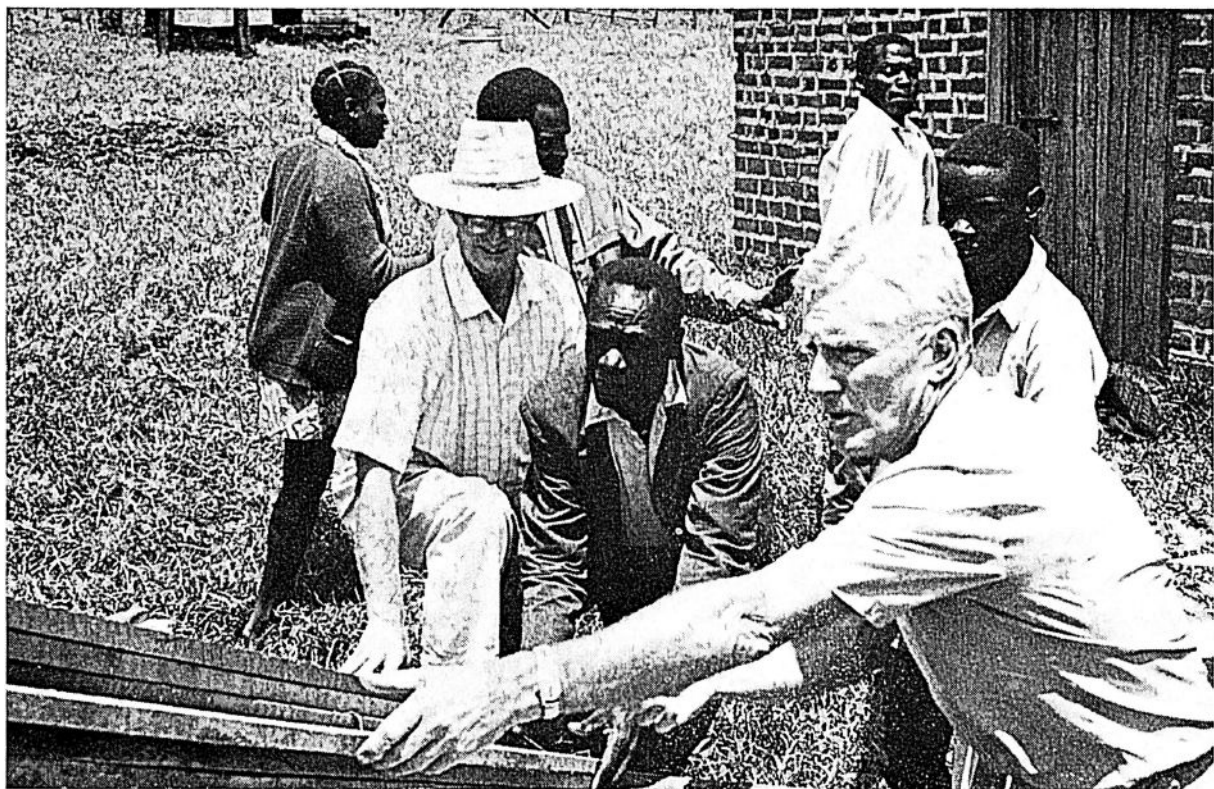
Peter, och hans fru Jean, har förstätt att identifiera sig med det nya landet. Han ar en av dem som genast efter självständigheten 1964 beslut sig for att församma Kenyattas erbjudande och vadjan till de tidigare kolonisatorerna att «förena sig med den afrikanska regeringen och visa att olika rasgrupper kan leva i harmoni med varandra». Vi vill att ni skall stanna kvar och bruka jorden här i landet. Peter ar sen dess kenyansk medborgare.

Men den harmoniska samlevnaden mellan de olika raserna har inte kommit av sig själv, vare sig det gäller afrikaner, europeer eller asiater. Det har inneburit en ständig utmaning till anpassning och tjänande.

Det ar inte första gången Pe-

«Vi sitter på hobalarna i ladan»

Svarta och vita i Kenya hjälps åt med de tiljor som blev scen i skådespelet «Afrika» när pjasen senare gavs av konferensdeltagarna i Kitale

ter Loch gjort upp med en av sina anställda. Det har hant ofta under de tio åren sedan han tog över gården. En ny anda har vuxit fram som ett resultat. «När Peter som är vår arbetsgivare bett oss om förlåtelse, har vi sagt till oss själva: Varför kan inte vi ha samma anda som han», säger Barnabas Simiyu, som är forman i lagårn.

Gabriel Nyongesa, traktorforaren, bestyrker vad Barnabas sagt, när han berättar sin historia. «För var jag en fyllbult och inte att lita på. Jag ljög och brydde mig aldrig om min familj, när mina barn blev sjuka. Jag lyssnade aldrig på vad min fru sa, och hon ville inte prata med mig. Jag hatare min arbetsgivare och alla vita som

kom i min väg. Jag ville inte hora på vad han sa. Men jag insåg att om han skulle respektera mig måste jag respektera honom. Jag ba honom om förlåtelse för mitt hat. Nu tar jag hand om barnen. Jag har slutat med att stjala och dricka. Jag är säker på att den anda som finns här kommer att spridas till resten av landet genom dem som varit här.»

Det samarbete som sakta men sakert vuxit fram på gården är en så värdefull tillgång för dem alla att de känner sig förpliktade att ge sina erfarenheter vidare. «Antingen Peter är här eller inte så är det vår uppgift att föra den här andan vidare», säger Michak, en livsglad, kraftigt byggd 20-åring

«Vi är ansvariga för gården. Peter behandlar oss som sina vänner. Han menar allvar.»

Det är också dessa erfarenheter som gjort att folket på gården ser Musikulu farm som ett centrum för moralisk uppbyggande idéer inte bara för Kenya utan för Ostafrika.

Nyligen kom också tanken till flera av dem att en «workshop» skulle hållas där för att ta itu med ett av de problem som beror alla i landet — förhållandet i skolorna.

En utbildningsexplosion behövs i Kenya för att man skall kunna hålla jämna steg med befolkningsexplosionen. Den nuvarande skolramen pressas till det yttersta. Det märks på alla nivåer. När president Ken-

yatta i januari ovanat dekretade att de fyra första skolåren skall vara avgiftsfria, översvammades folkskolorna av en stortvåg av barn, vars föräldrar tidigare inte kunnat sända dem dit Elevantalet fördubblades — och i vissa fall tredubblades — och många klasser fick sin undervisning ute under tradens skugga

Stortvågen har annu inte nått de högre skolorna — secondary schools — men de många bristerna och behoven tar sig uttryck på många sätt. Den senaste terminen brot upplopp och strejker ut bland eleverna i den ena skolan efter den andra. Skador på skolegendom för hundratusentals kronor måste repareras efter skovlingen. Skolor måste stängas, i vissa fall upp till fem veckor.

Och Nairobi-universitetet är för närvarande stängt på grund av de upprepade demonstrationer gentemot universitetsmyndigheterna som studenterna genomfört.

Så det är inte att undra på att många frågar sig vad som ligger bakom oron och vad lösningen på problemet är.

Några elever vid en «hogstadieskola», som kommit i kontakt med Moralisk upprustning och börjat tillämpa dessa ideer bad om att få använda en del av det senaste skollovet till att tränga djupare in i Moralisk upprustnings ideologi.

Önskemålen hos arbetarna på Musikulu farm och dessa elever mottogs, och konferensen på gården kom till stånd. Dit kom elever från 14 skolor tillika med lärare och rektorer. Motena hölls i gårdens holada, och måltiderna äts i den intilliggande «matsalen», som spikats upp strax dessförinnan med väggar av plast från överblivna konstgodsäckar. Det är aldrig kyligt utan regnet man måste

Utspisning vid det av arbetarna speciellt byggda matlagningshuset

skydda sig mot i Kenya.

Under denna vecka fick eleverna tillfälle att tala igenom situationen i sina respektive skolor, både sinsemellan och med de deltagande lärarna. Kritiken mot «den andra» parten började ge vika för en självprovning. Erfarenheterna som Peter Loch och hans anställda gjort hjälpte dem till nya perspektiv på sin egen situation.

I flera fall var det bristande intresse och kontakt från lärarnas sida gentemot eleverna som låg bakom deras missnöje, och det berättades trovärdiga historier om hur skolavgiften använts av rektorer för privat bruk!

Men istället för att inrikta sig på vad som varit fel och vem som haft fel började eleverna tillsammans med gårdens folk att se vad man tillsammans kunde göra för att skapa en ny anda var den enda behövdes. Det var också i enlighet med veckans motto: Enat slag för en ny nation (United strike for a new nation).

En elev som lett en strejk be-

slot sig för att så snart terminen började lägga korten på bordet inför sin rektor. Bakgrunden till den strejken hade varit personliga antipatier gentemot rektorn och i det syftet hade de andra eleverna mobiliserats.

En annan, vars rektor var närvarande, tog tillfället i akt att på ort och ställe berätta hur han missbrukat sin förtroendepost i skolan till förmån för en del kamrater tillhörande hans egen stam.

Rektorn var tagen av denna öppenhet. Han var en av dem som misskött sitt uppdrag som skolledare (Det var en märkbar förändring i hans sätt att sköta skolan vid den nya terminens början).

Ett nytt ansvar tog form bland dessa ungdomar, inte bara för förhållandena i deras skolor utan darutöver: «Vi behöver Moralisk upprustning i skolorna, för därifrån kan den spillas över ut i samhället», sade en av dem.

Från Harald Wetterfors

ÖVERST PÅ ÖNSKELISTAN

WATER FOR A THIRSTY LAND

Nyutkommen LP med de bästa sångerna ur tre musikaler

India Arise, Anything to Declare och Cross Road

MRA Productions 30 kr

HELIGA BIRGITTA

Den omtyckta EP-skivan

Verbum 14 kr

Nyhet

Noter till sångerna om DEN HELIGA BIRGITTA

Verbum 8 80 kr

EN KRONA AV GULD

En bok om den Heliga Birgitta

Av Ingrid Yden-Sandgren

Verbum 26 kr

ANNIE — SOM BLEV EN LEGEND

Av Clara Jaeger

En kvinna i mangden, som drastiskt tillämpade vad hon trodde på, gav hopp till tusen

Harriers 21 kr

EXPERIMENT MED GUD

Av Nils Gosta Ekman

Många söker efter en tro som är relevant till dagens snabba utveckling

Gummessons 12 50 kr

Nyhet

GOOD GOD, IT WORKS!

Av Garth Lean

En journalists spännande liv Bl a glimtar från några år i Norden

Blandford Press 15 kr

DEN NYA MANNISKAN

Redigerad av Claes Robach

En bok om grasrotter och för grasrotter eller hur jag kan ha en del i att påverka mitt samhälle

Verbum 35 kr

ROD RONN PLOTSLIGT

Av Gerd Jonzon

Minoritet — Miljö — Sjalarnas glesbygd — dikter från lyssnandets upptäcktsfärder

Ide och Kultur 15 kr

IDEER PÅ MARSCH

Av Peter Howard

Så kan en idé förändra en familjs liv Högskoleboksbyråns bok för hela familjen

Skoglunds 3 kr

IDÉ OCH KULTUR

Sveavägen 34, 6 tr 111 34 Stockholm Tel 08-103456 Postgiro 709870-0

REKVIRERA GÄRNA UTFÖRLIGARE BOKLISTA

Statsminister Olof Palme talade för någon tid sedan om hur industrisamhällets baksmälla visar sig i en djupgående moralisk kris i denna de stora framstegens tid, en kris som kan hota demokratins bestånd Olof Palme sade att människor nu borjat upptacka framstegens pris och att det viktigaste nu är att aterskapa arbetets värde och vardighet och att vi måste ta ut tillvaxten så att det förbättrar människors omsorg om varandra

Just dessa tankegångar sys-selsatte ett 80-tal foretagsledare och fackliga funktionärer från 17 länder som mottes i Caux till en veckas överläggningar under mottot «Industrins roll i att skapa ett nytt samhälle» Alla fem kontinenterna var representerade och den största gruppen kom från Japan med en 29-mannadelegation På lång sikt syftar de till att samman-svetsa en grupp människor som står i olika sammanhang med ansvar i det ekonomiska livet för att som verkliga vänner kunna hjälpa varandra att utforma de valdiga förändringar som måste komma

Svensk industriman

En svensk industriman berättade om sina erfarenheter och beslut att avstå från ett tekniskt valutvecklat projekt därför att man prioriterat arbetets värde Han sade «Vi har ett utvecklingskontor med duktiga ingenjörer och skulle just komma ut med en ny modell Vid diskussionerna slog det mig Var denna produkt nödvändig? Våra ingenjörer tyckte naturligtvis att det var något alldeles nytt Den som skotte vår produkt behövde knappast göra någonting Min tanke var kan den som skoter den vara

Vi kan bli fartblinda i industrin

Industrifolk diskuterar

stolt över att han, just han, kan skota en sådan maskin på ett individuellt och riktigt sätt? Ar det inte just resonemang om detta arbetskamrater emellan som för utvecklingen framåt och gör hela deras arbete levande? Vi som arbetar inom industrin är vanliga människor som kan bli fartblinda Vi behöver all hjälp för att komma ur detta »

Från engelsk sida tog man

Graham Turner

mot bakgrund av den akuta krisen upp frågan om den enskilda människans plats i sammanhangen Neville Cooper, direktor i Standard Telephone & Cables Ltd i England sade att sociologerna brukade tala om «den ekonomiska människan», sena-

re har de hänvisat till «den sociala människan» och nu talar de om «den komplexa människan» — «Men vi kommer bara att lösa de problem vi står inför om hela människan engageras,» sade Cooper

Vad som sker om inte hela människan är engagerad gav den engelske journalisten och TV-kommentatorn Graham Turner drastiska exempel på från sina undersökningar inom engelsk bilindustri

Engelsk bilindustri

Han hade talat med arbetarna vid en av Englands stora bilindustrier En arbetare sade sig jobba effektivt kanske en halv timme per dag En annan spelade kort under sitt nattskift eller sov för att samla krafter till dess han skulle extraknacka En byggde sin egen bil hemma med delar han tagit med från fabriken När Turner berättade om detta under ett av sina radioprogram var det som om hela helvetet brakat lost, sade han

Det språk arbetsgivaresidan använde när tidningarna ville ha kommentarer kan knappast återges Men radiobolaget fick 60 samtal på tio minuter och till hans eget hem kom långa telefonsamtal Praktiskt taget alla menade att vad han sagt var sant De var utleda på att inte få ett ordentligt dagsverke utträtt och ville få en ändring till stånd

«Eftersom jag vet att det står likadant till på arbetsgivar-sidan så tror jag att jag har stött på det som är sjukt i England Men om vi fick alla att på nytt arbeta helhjärtat och också hålla hög kvalitet så skulle vi kunna ändra på någonting som de flesta inte tror går att ändra »

Kort nytt

DEN SVARTVITA PÅ KINESISKA

Forsta upplagan av Den svartvita boken på kinesiska var slutsåld efter tre månader och den andra upplagan går fort at 38 skolor och församlingar i Hong Kong-området har köpt in bocker De två största dagstudingarna har recenserat boken Den kinesiska upplagan har också blivit använd i Laos, Sydvietnam, Filippinerna, Taiwan, Thailand och Malaysia Dessutom har det kommit stora beställningar från kinesiska invandrare i Kanada och USA

FINLAND

Barnmusikalen «En splitter ny dag» uppfordes i Vasa, Finland, i oktober Det var alla sex medlemmarna i kyrkoherdefamiljen Aarno Lindroos från Savar som reste dit, inbjudna av den svenska församlingen att ge musikalen dar

BERLIN

En europeisk resande styrka på ca trettio personer inledde sin aktion i Berlin den 18 oktober Dit var de inbjudna av bl a familjen Heinz Krieg, som tog initiativet till påskkonferensen i Berlin Borgmastaren Klaus Schutz står också bakom inbjudan Med hans hjälp hade en sal med plats för 500 personer bokats Den 26 oktober hölls dar ett offentligt möte Adolf Scheu, socialdemokratisk medlem i Forbundsagen var en av talarna

Sedan påskkonferensen har åtskilliga brev mottagits från Osttyskland, som visar att det som gavs om MRA i massmedia då, särskilt i TV, väckt stort intresse

STUDIECIRKLAR

Det norska «Senterpartiets Opplysningsforbund» har gett ut en studieplan till handboken i Moralisk upprustnings revolution, *Svart-Hvitt Boka* Studieplanen är utarbetad av lektor Erling Forland och är anpassad både för skolbruk och privata studiecirklar

I Stockholm har redan en grupp ungdomar tagit den i bruk

En del studiecirklar som har sysslat med boken *Den nya människan* fortsätter med att studera andra av MRA s bocker, som Frank Buchmans samlade tal, *Omskapa världen* och Nils Gosta Ekmans bok, *Experiment med Gud*

EDINBURGH

Några studenter vid universitetet i Edinburgh samt ett par familjer i staden har beslutat sig för att ordna en internationell konferens för studenter och unga arbetare Konferensen ager rum vid påsken 1975 och utgör en fortsättning på det samarbete som börjat genom liknande konferenser i Oxford, Paris, Berlin och även ungdomskurserna i Caux i somras

BOMBAY

Premiären på den asiatiska musikalen *Song of Asia* i Bombay sammanfall med 10-årsjubileet av den indiska tidskriften Himmat Bland premiärpubliken fanns Bombays borgmastare, domare från hogsta domstolen, universitetets rektor, tidsningsredaktörer och en ledande socialistisk fackforeningsman, George Fernandes En av grundarna av de kastlosas militanta organisation, av vilka flera var dar, sade «Skådespelets utmaning är att bygga ett samhälle utan hat» En av hans kolleger tillfogade «Ja vi har sett det samhället på scenen»

Song of Asia har visats på hindi för 10 000 arbetare och arbetsgivare inom textilindustrierna i Bombay under oktober månad

STORBRITANNIEN

Några brittiska husmodrar har författat en «Deklaration för husmodrar», som de planerar att samla underskrifter på under de kommande veckorna «Den har vuxit fram genom beslut och övertygelse», säger en av initiativtagarna «Vi vill ta del i att skapa ett rättfärdigt samhälle och vi är trotta på den standiga appellen till vår egoism»

I 8 punkter förpliktar sig husmodrarna bl a att gora av med mindre pengar på lyxartiklar, att inte lata bitterhet eller fordomar från det förflutna prägla deras förhållanden till andra människor, vare sig grannar eller invandrare, och att stå fast och tala rakt på sak om vad de menar är rätt «Vi ser på tidens problem som en utmaning och vill sluta upp med att gora andra deprimerade genom vårt klagande»

Saxat och citerat

Såvitt jag förstår, är kravet på fri abort ett liberal-konservativt krav, som alls inget har med socialism att göra. Till liberalismen hör, att den enskilda individen (i detta fall modern) till varje pris skall få «förverkliga sig själv», även om detta går ut över andra (i detta fall fostret). Men ytterst stannar kravet på fri abort från ett konservativt tankande. Föräldrarna lever i ett auktoritärt förhållande till sina barn, och kan behandla dessa helt efter eget behag, t o m döda dem och till denna borgerliga ultraindividualism bekänner sig alltså så gott som hela vanstern i Sverige, inklusive de nio kristna, socialdemokratiska riksdagsmännen! Det är märkliga tider vi lever i.

P I Persson i Broderskap.

Man kan inte vårda fram ett nyktert samhälle. Vårt hopp kan knytas kanske framst till en renessans för de stora folkrorelserna 1830 drack en

svensk man 46 liter sprit per år. Sen kom Peter Wieselgren.

Sådana tankegångar framfördes av generaldirektör Bror Rexed, när han gav en social helhetssyn på alkoholproblemet.

Narkotikan, nu senast heroinet, är ett stort problem men alkoholproblemet är det allt överskuggande. Alkoholen är förankrad i vårt kulturmonster på ett förgorande sätt. Den slår obarmhärtigt.

Alkoholmissbrukare belastar sjukvården fem gånger så mycket som normalbefolkningen.

Trafikolyckor, självmord etc är betydligt högre hos alkoholmissbrukare. En tredjedel av manliga intagna inom psykiatrin är alkoholister. En

fjärdedel på kirurgpoliklinikerna är alkoholskadade.

Frånvaron inom arbetslivet är tre gånger högre hos missbrukarna.

Bror Rexed tror på ny information, religion, folkbildning, idrott, frivilliga ungdomsrorelser i alla former, initiativ från arbetstagarorganisationerna.

Han hoppas på en ny folkvackelse. Kanske en ny Peter Wieselgren.

Ur en artikel i Sv D 4 10 74 av Heng Österberg.

Amerika upplever idag en kris på nästan alla områden, och krisen är i grund och botten en moralisk kris.

Gunnar Myrdal intervjuad i TV-aktuellt efter det han fått nobelpriset 9 10 74.

Bruk
kvalitetsprodukter
fra

A S SABA

ACEROLA PLUS

Naturligt C-vitamin

från Acerola Korsbar, Nypon, Svarta Vinbar och Paprika.

Acerola Plus tillverkas i tropikerna Acerola Korsbar växer i Västindien Frukten är 28 gånger rikare på C-vitamin än apelsin

Redan 1945 lade professor Asenjo fram de vetenskapliga bevisen om fruktens enastående höga C-vitaminhalt

ACEROLA PLUS säljs som tabletter och instantdryck i HALSKOSTAFFARERNA

Goda tuggbara tabletter i förpackningar om 50 st, 100 st, 250 st och 750 stycken C-vitamin-halt 100 mg per tablett Finns även i starkare dosering 300 mg och 500 mg per tablett

Som instantdryck osötad 2000 mg per tesked och sötad 1000 mg per tesked

JUST NU SALJS ACEROLA PLUS om 40 tabletter och 100 tabletter på TREVLIGT PRESENTGLAS LAMPLIG JULKLAPP Pris 40 st 8 90 — 100 st 15 70

IMPORT Naturprodukter Storgatan 4 - 703 61 Örebro, tel. 019/18 33 60
Även postorder expedieras — om inte Acerola Plus finns på er plats

BÅTPLANER?
Rådfråga
Båt-PONTUS
Goteborgs
Frihamn
Tel 031-51 07 04

Båt
PONTUS